

สมุนไพรรักษาโรค โกฐพุงปลา

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์

ชื่ออื่นๆ	ปูดกกล้มมอ (1)
ชื่ออังกฤษ	Indian Nutgall, Chebulic Gall, Black Myrobalan (1)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Terminalia chebula</i> Retz. var. <i>chebula</i> (2)
วงศ์	COMBRETACEAE (1, 2)
ส่วนที่ใช้	ปูด (gall) ที่เกิดจากส่วนของพืช เช่น ใบ กิ่ง ที่ถูกแมลงเจาะและหยอดไข่ลงไป แล้วสร้างสารขึ้นมาป้องกัน (1)

สารสำคัญ

สารกลุ่ม tannins: chebulinic acid, gallic acid, tannic acid (1)

ลักษณะภายนอกของเครื่องยา

ลักษณะคล้ายกระเพาะปลาขนาดเล็ก คล้ายถุงแบนกลวงมีคอคอดคล้ายมีขี้ ผิวสีน้ำตาลปนขาว บางตอนเรียบ บางตอนเป็นปุ่มปม ส่วนที่เหมือนปลิ้นออกอาจมีสีแดงเรื่อ ความกว้างประมาณ 1 - 3 ซม. (1) รสฝาดขมจัด เป็นยาฝาดสมานอย่างแรง (1)

ประโยชน์ทางยา

การใช้ตามภูมิปัญญา: ตำรายาไทยใช้แก้ฝีภายใน แก้โรคอุจจาระธาตุลงอติสาร ลงแดง แก้บิด และ มูกเลือด โกฐพุงปลาจัดเป็นโกฐหนึ่งในพิกัดโกฐทั้ง 9 (1)

เอกสารอ้างอิง

1. ชยันต์ พิเชียรสุนทร แม้นมาส ขวลิต วิเชียร จีรวงศ์. คำอธิบายตำราพระโอสถพระนารายณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2542.
2. The Forest Herbarium, Royal Forest Department. Thai Plant Names Tem Smitinand. Revised ed. Bangkok: Prachachon Co., 2001.